

τοσοῦτον καὶ ν' ἀναφέρεται παρὰ πάντων ἀδιακρίτως ἄνευ τινὸς παρατηρήσεως.

Ἡμεῖς βεβαίως, καίπερ μὴ ἀξιοῦντες ἐπίσημον αὐθεντίαν ἐν τῇ γεωλογικῇ ἐπιστήμῃ, λογικῶς καὶ ἐπιστημονικῶς ἅμα σκεπτόμενοι εὐρίσκομεν ὅτι, ὅταν ἐσχηματίσθῃ ὁ πρῶτος φλοιώδης ἐπίπαγος τῆς γῆς, περιέκλεισεν ἐν τῷ κέντρῳ ἄτμους καὶ ἀέρια τὰ αὐτά, ἅτινα ὑπῆρχον καὶ πρὶν, ὅσα ἠδύνατο νὰ περικλείσῃ ἄνευ μεγάλης βίας· κατόπιν δὲ οὔτε ἄλλαι νέαι οὐσίαι ἐξῶθεν προσετέθησαν οὔτε ἄλλοι ἄτμοι, οὔτε ἄλλα ἀέρια, ἀλλ' οὔτε καὶ ἡ κεντρικὴ θερμότης ἠὔξησε πλείοτερον, ὅπως οἱ ἄτμοι καὶ τὰ ἀέρια αὐξήσωσι καὶ πιέσαντα ὑπερμέτρως διαρρήξωσι τὸν ἅπαξ σχηματισθέντα φλοιόν. Ἐὰν δὲ τότε τὰ ἀέρια αὐτὰ περικλισθέντα ἠείχοντο, οὕτως εἰπεῖν, τὴν πίεσιν τοῦ φλοιοῦ, οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει, ὅτι κατόπιν τὰ αὐτὰ ἀέρια μὲ τὴν αὐτὴν ἢ καὶ ἐλαττωθεῖσαν θερμοκρασίαν ἠὔξησαν τὸ ποσὸν καὶ συνεπιέσθησαν πλείοτερον, ὥστε νὰ διαρρήξωσι τὸν φλοιὸν καὶ νὰ ὑπεγείρωσιν αὐτὸν κατὰ τόπους.

Πῶς ἄρα τότε ἐξηγοῦνται αἱ ἀνωμαλίαι αὐται, αἱ ὑψώσεις καὶ καθιζήσεις, αἱ πτυχαὶ καὶ συρρικνώσεις τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς; Ἀπλῶς διὰ τῆς ὁλοπεν ἐξακολουθήσεως ἀποψύξεως τῆς γῆς εἰς τὰ περιφερικὰ στρώματα καὶ τῆς ἐναποθέσεως νέων στερεῶν στοιβάδων ἐν τῇ ἐσωτερικῇ ἐπιφανείᾳ τοῦ φλοιοῦ κατὰ τὴν ἐξῆς ἐπὶ τῆς φυσικῆς ἐπιστήμης στηριζομένην ἡμετέραν γνώμην.

Εἶνε γνωστόν, ὅτι οὐσία τις ἐν ἀερώδει κατατάσσει κατέχει πολὺ μεγαλειότερον χῶρον, ἢ ὅταν συμπυκνωθεῖσα φέρεται εἰς στερεὰν κατάστασιν. Ὅταν ἐπομένως ὑποθέσωμεν, ὅτι τὸ πρῶτον στερεὸν στῶμα τῆς γῆς ἐπηκολούθησε κατόπιν ἐσωτερικῶς στερεοποίησις καὶ ἄλλου στρώματος, συμπεραίνομεν, ὅτι οἱ ἄτμοι καὶ τὰ ἀέρια, τὰ ὅποια συμπυκνωθέντα καὶ στερεοποιηθέντα ἐσχημάτισαν τὸ δευτέρον στερεὸν στῶμα, κατεῖχον πρὶν πολὺ περισσότερον χῶρον ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς γῆς ἢ ἤδη, ὅτε ἐστερεοποιήθησαν. Ἀρα ὁ ὄγκος τῆς γῆς ἠλαττώθη σπουδαίως, καὶ ἐκ τῆς ἐλαττώσεως ταύτης παρήχθη ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ πρῶτου στρώματος τοῦ φλοιοῦ κενόν, ὅπερ φυσικῇ ἀνάγκῃ ἀπῆτει νὰ πληρωθῇ.

Ἐνεκα τῆς αἰτίας ταύτης ἐπομένως τὸ πρῶτον στερεὸν στῶμα τῆς γῆς συνεστάλη συγκεντρικῶς, ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου παρήχθησαν αἱ πτυχαὶ καὶ συρρικνώσεις, αἱ ὑψιζήσεις καὶ κυρτώσεις τοῦ φλοιοῦ.

Δὲν εἶχεν ἐπομένως τὸ ἐσωτερικὸν τῆς γῆς πλεονάζοντα ἀέρια, ὅπως βιάσῃσι καὶ διαρρήξαντα τὸν φλοιὸν ἐξέλθωσιν εἰς τὴν ἐλευθεράν ἐπιφάνειαν· τὸν κενόν μετὰ τὴν συμπύκνωσιν καὶ στερεοποίησιν τοῦ δευτέρου στρώματος ἔμεινε χῶρος πλεονάζων, χῶρος κενός, ὅστις ἐδέησε νὰ πλη-

ρωθῇ διὰ τῆς συστολῆς καὶ συρρικνώσεως πρὸς τὸ κέντρον τοῦ πρῶτου λεπτοῦ φλοιοῦ.

Τοῦτο πάντοτε κατόπιν ἐξηκολούθει νὰ γίνε-ται ἀκαταπαύστως. Οὕτω καθ' ὅσον ἡ θερμότης τῆς γῆς εἰς τὰ περιφερικὰ στρώματα αὐτῆς ἐξ-σθίνει, ἐπὶ τοσοῦτον καὶ αἱ ἐν ἀτμῷδεῖ ἔτι καταστάσει διατελοῦσαι ἐν τοῖς στρώμασι τούτοις οὐσίαι βαθμηδὸν ἐστερεοποιοῦντο κατὰ στοιβά-δας ἐναποτιθεμένας εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἐπιφάνειαν τῶν πρώτων στρωμάτων.

Καθ' ὅσον ὁμως ἐναπετίθεντο νέα στερεὰ στρώματα, καθ' ὅσον ἐπυκνοῦντο καὶ ἐστερεοποιοῦντο εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ φλοιοῦ, νέαι οὐσίαι, ἐπὶ τοσοῦτον ἐκενοῦτο ἐκάστοτε εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς γῆς σπουδαῖος χῶρος, ὅστις ἔδει νὰ πληροῦται διὰ τῆς ἀδιαλείπτου πρὸς τὸ κέντρον συμπύξεως καὶ συρρικνώσεως τῶν ἐξωτερικῶν στρωμάτων τοῦ φλοιοῦ.

Εὐνόητον δὲ ἤδη καθίσταται, ὅτι ἐκάστη τοιαύτη συρρικνώσις τοῦ φλοιοῦ ἐπροξένει σεισμικὸν κλονισμόν αὐτοῦ μέγαν. Ἐπειδὴ δὲ ἐξ ἀρχῆς ἐγένοντο αἱ συρρικνώσεις αὐταὶ τοῦ φλοιοῦ, συμπεραίνομεν, ὅτι καὶ οἱ σεισμικοὶ οὔτοι κλονισμοὶ δὲν ἐπαυσαν πάντοτε νὰ γίνωνται, ἀφ' ὅτου ἐσχηματίσθῃ ἡ στερεὰ γῆ μέχρι τῆς σήμερον, καὶ θὰ ἐξακολουθήσωσιν ἔτι νὰ γίνωνται ἐπὶ μακροῦς αἰῶνας, καθ' ὅσον ἀποψύχεται ἡ γῆ καὶ στερεοποιοῦνται εἰς τὴν κεντρικὴν κοιλότητα οἱ ἄτμοι καὶ τὰ στρώματα τοῦ φλοιοῦ αὐτῆς συρρικνοῦνται καὶ συμπύσσονται ἀκαταπαύστως πρὸς τὸ κέντρον.

Ὅσα δὲ αἱ συρρικνώσεις καὶ πτυχαὶ καὶ κυρτώσεις καὶ ῥωγαὶ καὶ διαρρήξεις τοῦ φλοιοῦ ἦσαν μεγάλαι καὶ ἐκτεταμέναι, τοσοῦτω καὶ αἱ διασεισεις τοῦ φλοιοῦ ἐγίνοντο ἰσχυραὶ καὶ εἰς μεγάλην ἔκτασιν προξενούσαι παντοίας ἀλλοιώσεις καὶ καταστροφὰς ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς.

[Ἔπειτα: συνέχεια]

ΙΩ. ΦΟΥΣΤΑΝΟΣ.

Εἰς Ἑλληὺν ἱεραρχῆς

Ἡ Γαλλικὴ κυβέρνησις, ὡς γνωστόν, ἀπηγόρευσε τὴν εἰς τοὺς λιμένας τῆς Γαλλίας εἰσαγωγὴν οἴνων περιεχόντων γύψον ὡς ἐπιβλαβῶν εἰς τὴν ὑγίειαν τῶν κατοίκων. Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη ἐπληξεν ἰδιαίτατα τὴν Κύπρον, ἥς οἱ χωρικοὶ ἐκ μακρᾶς συνηθείας ἀναμιγνύουσι γύψον μετὰ τῶν οἴνων των καὶ μετακομίζουσι αὐτοὺς διὰ πισωμένων ἀσκῶν, νομίζοντες ὅτι οὕτω διατηροῦσι τὴν τε γεῦσιν καὶ τὸ μέλαν χρομᾶ των.

Ἡ τοιαύτη δικαία ἄλλως ἀπαγόρευσις καιρῶς ζημιούσα τὸ ἀνήθηρὸν τῆς ἐλληνίδος νήσου ἐμπόριον, ἐνέβαλεν εἰς μέριμναν πάντας τοὺς κηδομένους τοῦ κυπριακοῦ λαοῦ. Οἱ πρόκριτοι ἐνοθέτησαν τοὺς ἀμπειλοργοὺς νὰ παύσωνται ποι-

οὔντες πλέον χρῆσιν γύψου καὶ πισσωμένων ἀσκιῶν. Ὁ δὲ διαπρεπὴς ἐπίσκοπος Κιτίου, τοῦ ὁποίου εἰς τοὺς παρακολουθοῦντας τὰ τῆς Κύπρου, εἶναι γνωσταὶ αἱ ἀδιάλειπτοι ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τῶν κατοίκων αὐτῆς ἐνέργειαι, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ φωνὴ εὐθαρσῆς ἀκούεται ἐκάστοτε ὑπερμαχοῦσα τῶν ἀληθῶν κυπριακῶν συμφερόντων ἐν τῷ Νομοθετικῷ τῆς νήσου Σώματι οὕτινος διατελεῖ μέλος, ἀπέστειλεν ἐγκύκλιον «πρὸς τοὺς κατοίκους τῶν κρασοχωρίων τῶν διαμερισμάτων Λάρνακος καὶ Λεμεσσοῦ».

Διὰ γλώσσης ἀπλουστάτης καὶ ἀποκλινοῦσης ἔντισι πρὸς τὸ κυπριακὸν ἰδίωμα, δι' ὕψους ἀπερίττου καὶ ἀπηλλαγμένου κόμπου, οὐχὶ ἐν βυζαντιακῷ φόρτῳ φράσεως ἀλλ' ἐν οἰκειότητι πατρὸς πρὸς τέκνα συμβουλεύει περὶ τοῦ πρακτέου τὸ πνευματικὸν αὐτοῦ πλήρωμα :

«Ἀγαπητοὶ μου Χριστιανοί. — Ἐπειδὴ πολλὰ χωρία θὰ ἔχουν πατημένα τὰ σταφύλια τους πρὸ τοῦ νὰ περάσω ἀπ' αὐτά, διὰ τοῦτο θεωρῶ χρέος μου νὰ σᾶς πέμψω τὴν παροῦσαν ἐπιστολήν μου διὰ νὰ σᾶς συμβουλεύσω νὰ προσέζητε εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν κρασιῶν σας ἐφέτος περισσότερο παρὰ ἄλλοτε. . . .

«Χριστιανοὶ μου. Μόνη αἰτία ὅπου ἀκριβῶσαν τὰ κρασιά τῆς Κύπρου εἶνε μία ἀρρώστια τῶν ἀμπελιῶν ποῦ ἔπιασε τὰ ἀμπέλια τῆς Γαλλίας (Φράντζας).

«Τὸ βασιλεῖον ἐκεῖνο ἐπόυλε καὶ πουλεῖ κρασιά εἰς ὅλον τὸν κόσμον εἰς ποτήλαις, διὰ τοῦτο καὶ ὅταν ἦσαν γερὰ τὰ ἀμπέλια τους δὲν τοὺς ἔφθαναν, καὶ ἀγόραζαν καὶ ἀπὸ ἄλλα βασίλεια, ἡγουν ἀπὸ τὴν Ἰσπανίαν καὶ τὴν Ἰταλίαν· ἀλλὰ τώρα ὀλίγα χρόνια ἔπιασεν ἡ ἰδία ἀρρώστια καὶ τὰ ἀμπέλια τῶν ἄλλων δύο βασιλείων. Διὰ τοῦτο οἱ Γάλλοι ἐζήτησαν ἀπὸ τὴν Κύπρον κρασιά, καὶ ἀφοῦ εἶδαν τὰ κρασιά μας ὅτι ἔχουν καὶ χρῶμα καλὸν καὶ δύναμιν πολλήν, τοὺς ἤρσαν, ἀλλὰ ἔγραψαν ἀπὸ τότε εἰς τοὺς ἐμπόρους μας νὰ τὰ κάμουν ἄπισσα καὶ αὐψωτα.

«. . . . Τώρα ὅμως ἐπειδὴ εἶδαν ὅτι οὔτε ἡ τέχνη τους κατώρθωσε ν' ἀφαιρῇ τὴν βρώμαν τῆς πίσσης καὶ τὴν θολάδα καὶ θυμάδα τοῦ ὕψου. . . . καὶ ἐκτὸς τούτου ἐπειδὴ πρῶτον μὲν ἤρχισαν τ' ἀμπέλια τους νὰ διορθῶνται καὶ δεύτερον ἔμαθον νὰ κατασκευάζουν κρασιά ἀπὸ τὴν Κορινθιακὴν σταφίδα τῆς Ἑλλάδος, ποῦ βγάλουν μιλλιούνια καντάρια τὸν χρόνον, διὰ τοῦτο ἀπεφάσισαν νὰ μὴ ἀγοράσουν πλέον κρασὶ τῆς Κύπρου. . . . Ὅσον διὰ τὸν ὕψον μάλιστα, ἐπειδὴ ἐγνώρισαν οἱ γιατροὶ ὅτι βλάπτει καὶ εἰς τὴν ὑγίαν τῶν ἀνθρώπων ποῦ τὸ πίνουν, ἐπρόσταξεν ἡ κυβέρνησις τῆς Γαλλίας εἰς τὰ τελωνεῖα νὰ μὴ τὸ ἀφίνουν νὰ περάσῃ μέσα ἀπὸ τὸ Βασίλειον. . . .

«Λοιπὸν σᾶς συμβουλεύω πατρικῶς, ἀγαπη-

τοῖ μου Χριστιανοί, καὶ σᾶς ἐξορκίζω διὰ τὸ συμφέρον σας ν' ἀκούσητε πλέον τὴν συμβουλὴν μου καὶ νὰ παύσητε τὸν ὕψον καὶ τὰ ἀσκιὰ τὰ πισσωμένα χωρὶς ἄλλο, διότι πρὸ πάντων ἀπὸ τὰ ἀσκιὰ εἶνε ὅπου λαμβάνει τὸ κρασὶ σας τὴν βρώμαν, καὶ μάλιστα ἀφότου μεταχειρίζεσθε ξενικὴν πίσσαν. Κάμετε βαρελοῦδια καὶ δὲν κοστίζουν περισσότερο σήμερον ἀπὸ τὰ ἀσκιὰ. Ὡς πρὸς δὲ τὸν ὕψον εἴθε γελασμένοι πῶς μυρρίζει τὸ κρασὶ· ἀπεναντίας τὸ χαμηρίζει.

Καὶ ταῦτα ἐγὼ εἶθε δὲ ὁ Ὑψιστος νὰ σᾶς φωνίσῃ τὸ συμφέρον σας».

Ὁμολογοῦμεν ὅτι ἡ ἐγκύκλιος αὕτη, ἥς τὸ πλεῖστον παρέθεμεν, βαθεῖαν ἐνεποίησεν ἡμῖν ἐντύπωσιν. Εἶδομεν ἐν αὐτῇ ἱεράρχην μὴ ἀπαξιοῦντα μέχρι τῶν κοινοτάτων τοῦ ποιμνίου τοῦ συμφερόντων νὰ κατέλθῃ, λαλοῦντα εἰς αὐτὸ περὶ κεδροπίσης καὶ γύψου. Πόσοι ἐκ τῶν ἱεραρχῶν τῆς τε ἐλευθέρως καὶ δούλης Ἑλλάδος, ὅπως δὲν μολύνουσι τὰ πέλματα τῶν ὑποδημάτων ἐπισκεπτόμενοι πτωχικὰς συναικίας πρὸς ἀρωγὴν καὶ παρκαμθίαν, οὔτε τὴν γλώσσαν των μολύνουσι περὶ τοιούτων λαλοῦντες! Ἡ βασιλεία αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου! Ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ μητροπολιτικοῦ ἢ ἐπισκοπικοῦ θρόνου των δὲν καταδέχονται νὰ κύψωσι πρὸς τὰ κάτω ὅπως ἴδωσι τὰς ἀνάγκας τοῦ λαοῦ αὐτῶν. Δὲν αἰσθάνονται ὅτι ἔχουσιν εὐθύνην οὐ μόνον διὰ τὴν μετὰ θάνατον τύχην τῶν ψυχῶν τῶν πνευματικῶν ἰπυκῶν των, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐπὶ τοῦ κόσμου εὐημερίαν των, καὶ ὅτι καθῆκόν των εἶνε νὰ μεριμνήσωσι καὶ περὶ μορφώσεως καὶ ἀναπτύξεως αὐτῶν ἀνθρωπίνης τε καὶ ἐθνικῆς καὶ οὐχὶ μόνον περὶ τῶν πέραν τοῦ τάφου. Τὸ ἀληθές τοῦ Χριστιανισμοῦ πνεῦμα καὶ τὰ μεγάλα τοῦ ἑλληνισμοῦ συμφέροντα ἱεράρχας ὡς τὸν Κιτίου ἀπαιτοῦσι, διότι ὁ προνοῶν περὶ τῶν οἴνων τῶν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του χριστιανῶν, προνοεῖ πάντως καὶ περὶ τῆς παιδεύσεως καὶ τῆς ἠθικῆς διαπλάσεως αὐτῶν. Ταυτοῦτος δέον νὰ ᾖ ἡ Ἑλλην ἱεράρχης μὴ ἀπαξίῳ νὰ κατέλθῃ μέχρι τῶν εὐτελεστάτων μεριμνῶν περὶ τοῦ ποιμνίου του, ὡς δὲν ἀπηξίωσε μέχρι τῶν ποδῶν τῶν μαθητῶν του νὰ κατέλθῃ αὐτὸς ὁ γλυκύτατος Ἰησοῦς.

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑ

Τὸ γνωστὸν τοῖς πᾶσι διεθνὲς κατάστημα Bureau Veritas ἐξέδωκεν ἐσχάτως τὴν συνήθη Ἐπετηρίδα, ἥτις ἐφέτος εἶνε ὀγκωδεστέρα ἢ ἄλλοτε ποτε. Ἐν τῇ ἐπετηρίδι ταύτῃ ὑπάρχουσιν ἀκριβῶς ἀναγεγραμμένα κατ' ἀριθμὸν καὶ κατ' ὄνομα πάντα τὰ ἱστιοφόρα καὶ ἀτμόπλοια τῆς ὑψηλοῦ (νοεῖται οἴκοθεν ὅτι πρόκειται μόνον περὶ τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας) μετὰ ἀξιολόγων συγ-